

Pod lupą...

Newsletter Zespołu Analityczno-Badawczego

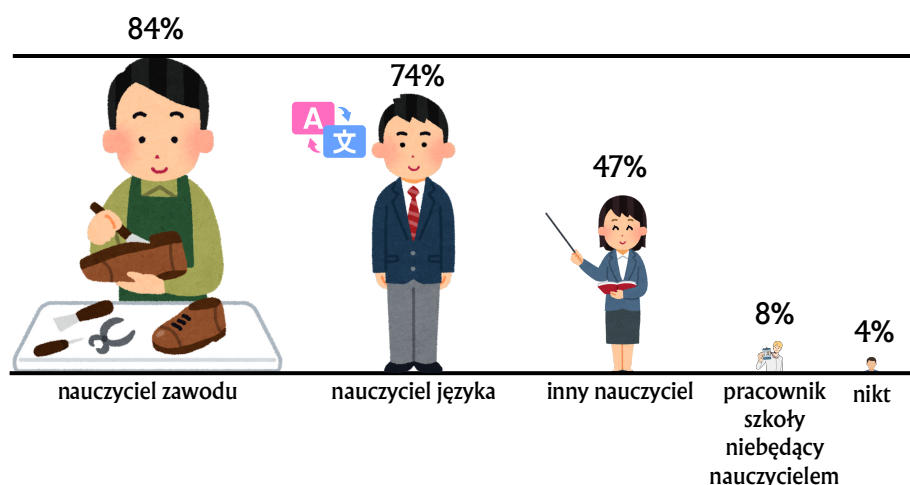

ZAGRANICZNE STAŻE I PRAKTYKI INSPIRUJĄ NAUCZYCIELI I ZMIENIAJĄ SZKOŁY

Organizowanie zagranicznych staży i praktyk podnosi jakość nauczania w szkołach zawodowych. To między innymi zasługa nauczycieli, którzy towarzyszą uczniom podczas wyjazdów, a po powrocie z mobilności wdrażają nowe rozwiązania dydaktyczne i dzielą się swoimi doświadczeniami. Takie wnioski płyną ze zrealizowanego w 6 państwach badania „Wpływ zagranicznych staży zawodowych (VET) na krajowe systemy edukacyjne w Europie Środkowo-Wschodniej”.

Wykres 1. Kto towarzyszy uczniom podczas praktyk i staży zagranicznych? (n = 909)*

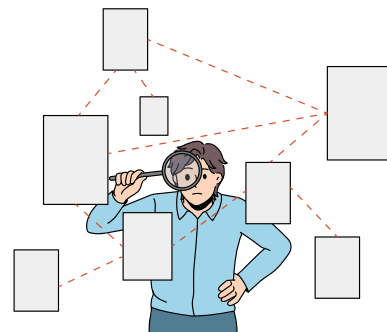
W ankiecie internetowej przeprowadzonej wśród nauczycieli i koordynatorów projektów zapytaliśmy, kto zwykle towarzyszy uczniom podczas zagranicznych praktyk i staży. 84% badanych wskazało na opiekę nauczycieli przedmiotów zawodowych, zaś 74% na obecność nauczycieli języków obcych. Realizacja zagranicznych mobilności bez opiekuna należy do rzadkości – taką możliwość zadeklarowało jedynie 4% badanych.

Nauczyciele uczą się razem z uczniami

W wywiadach jakościowych towarzyszący uczniom nauczyciele podkreślali, że wyjazdy to dla nich okazja do obserwowania, jak funkcjonują zagraniczne firmy i szkoły. Zdobyte w ten sposób doświadczenia często inspirują ich do zmian w prowadzonych lekcjach.

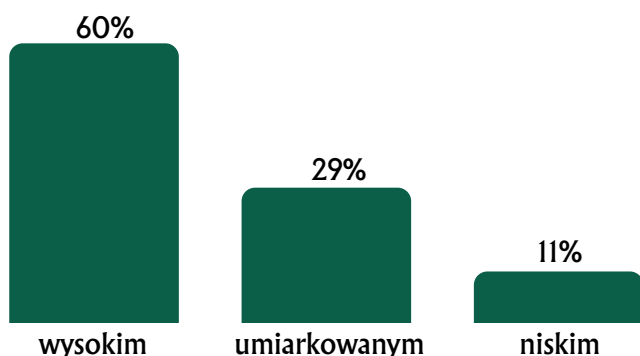
* Uczestnicy badania mogli wskazać kilka możliwości.

Zawsze staram się dowiedzieć jak najwięcej [w szkołach za granicą] – [sprawdzić] jakie nowości mają, z kim współpracują, jakie wprowadzają rozwiązania.
(nauczyciel z Łotwy)

Dla mnie, jako nauczyciela języka angielskiego zawodowego, te doświadczenia były bardzo ważne. Mogłam włączyć do moich lekcji materiały, które przywiozłam ze sobą – broszury, informacje turystyczne, przykłady z życia. (nauczyciel z Polski)

Wykres 2. W jakim stopniu* nauczyciele wdrażają innowacje spoza programu na swoich lekcjach? (n = 884)

60% badanych biorących udział w ankiecie zadeklarowało, że towarzysząc uczniom w mobilnościach nauczyciele w dużym stopniu wdrażają innowacje w ramach prowadzonych przez siebie lekcji. Kolejne 29% oceniło, że dzieje się to w stopniu umiarkowanym.

Wiedza, która zostaje w szkole

Z wywiadów jakościowych wynika, że doświadczenia zdobyte przez nauczycieli podczas zagranicznych mobilności nie są wyłącznie ich indywidualnym zasobem. Stają się częścią wspólnego kapitału całej szkoły – inspirują innych, wzbogacają praktykę dydaktyczną i budują nowe standardy pracy w szkole.

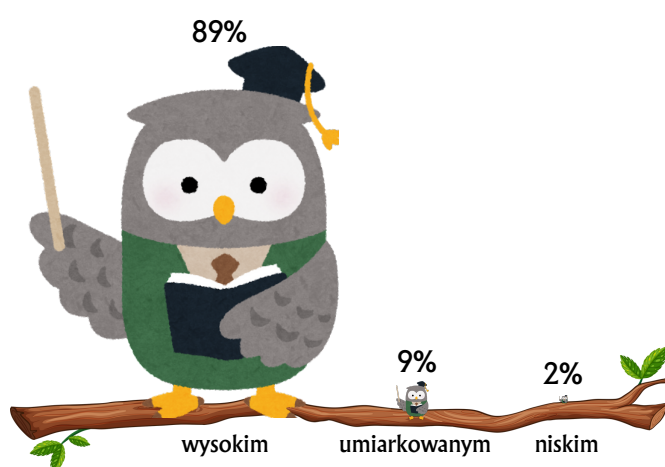
* W Niskim stopniu - skumulowany odsetek odpowiedzi „w ogóle” oraz „raczej w niskim stopniu”.
W wysokim stopniu - skumulowany odsetek odpowiedzi „w raczej wysokim stopniu” oraz „w wysokim stopniu”. Te same zasady odnoszą się do kolejnych wykresów.

„Czasem inspiracją jest cała metoda pracy, a czasem tylko drobny szczegół, który potrafi zmienić kulturę organizacji szkoły.”
(nauczyciel z Polski)

„Zmieniliśmy materiały dydaktyczne, przeszliśmy na pracę projektową i skupiliśmy się na uczniach. Tradycyjnego modelu nauczania jest coraz mniej.” (nauczyciel ze Słowenii)

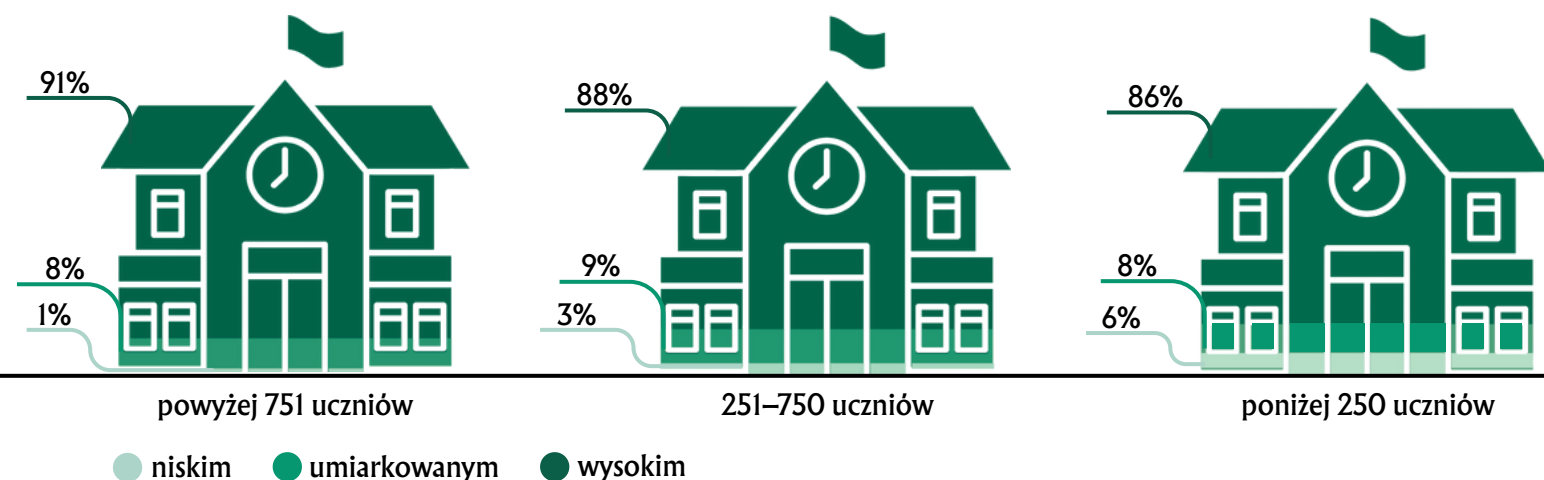
Wykres 3. W jakim stopniu osoby towarzyszące uczniom po powrocie z mobilności dzielą się zdobytą wiedzą z koleżankami i kolegami ze swojej szkoły? (n = 885)

Jak pokazują wyniki badania ankietowego, aż 89% nauczycieli towarzyszących uczniom podczas staży i praktyk dzieli się zdobytą wiedzą i umiejętnościami z koleżankami i kolegami z grona pedagogicznego.

Choć upowszechnianie wiedzy zdobytej podczas mobilności jest zjawiskiem powszechnym, nieco lepiej przebiega ono w większych placówkach. W dużych szkołach (powyżej 751 uczniów) aż 91% badanych deklaruje, że nauczyciele towarzyszący uczniom podczas mobilności w dużym stopniu dzielą się wiedzą ze swoimi koleżankami i kolegami z grona pedagogicznego. W mniejszych szkołach (poniżej 250 uczniów) odsetek ten jest niższy o 5 punktów procentowych i wynosi 86%.

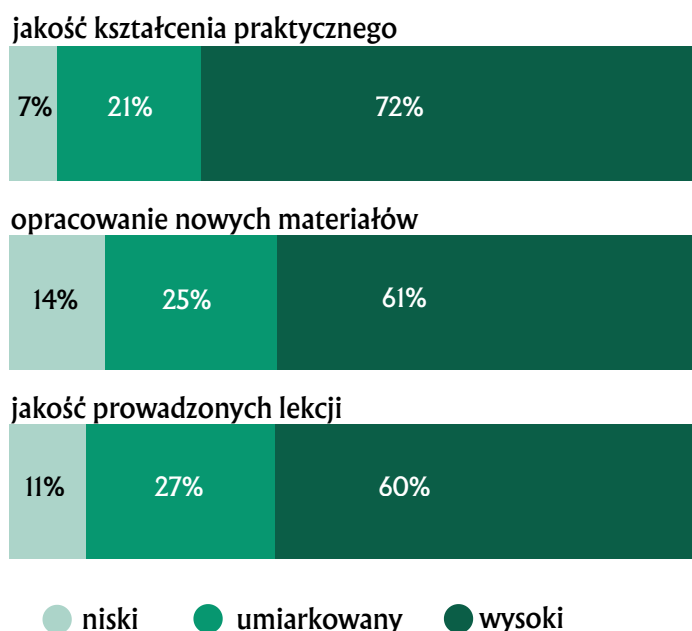
Wykres 4. W jakim stopniu osoby towarzyszące uczniom po powrocie z mobilności dzielą się zdobytą wiedzą z koleżankami i kolegami ze swojej szkoły? (podział ze względu na wielkość placówki) (n = 885)

Zagraniczne staże przyczyniają się do zmian w nauczaniu praktycznym w szkołach

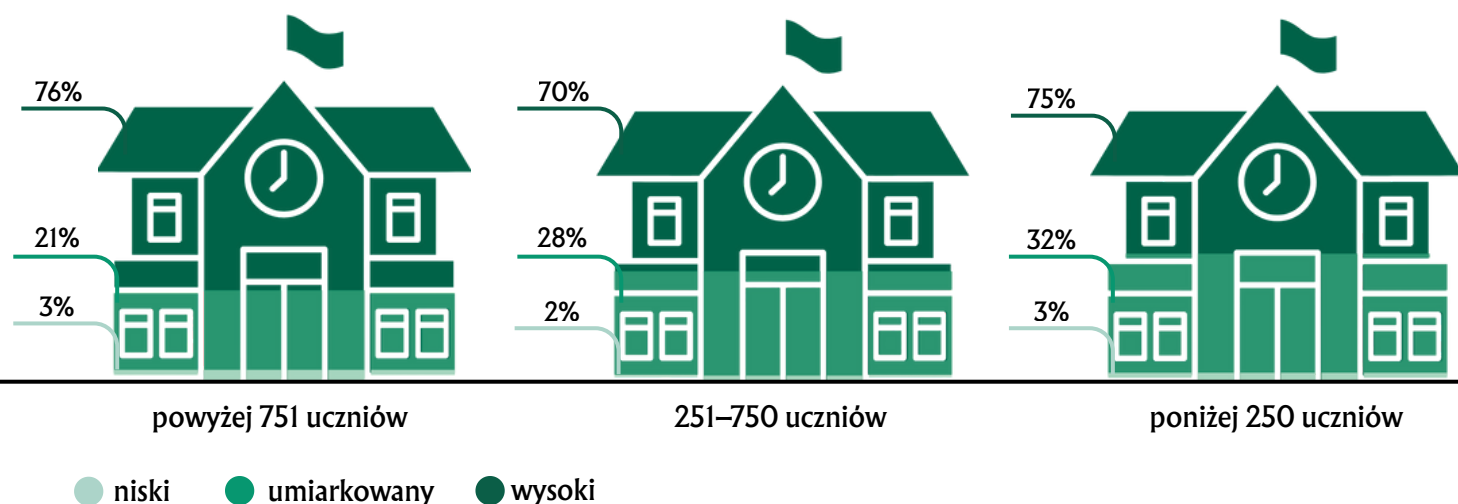
Wykres 5. Wpływ zagranicznych staży na: (n = 884)

Wyniki badania pokazują, że międzynarodowe mobilności realnie wpływają na codzienną pracę szkół i zwiększają jakość nauczania. 60% badanych deklaruje, że udział w zagranicznych stażach i praktykach w dużym stopniu wpłynął na jakość prowadzonych w szkole lekcji. Podobny odsetek (61%) wskazuje, że mobilności w dużym stopniu przyczyniły się do powstania nowych materiałów dydaktycznych. Jednak najsilniej odczuwalny jest efekt w obszarze kształcenia praktycznego – 72% badanych podkreśla, że mobilności znacząco podniosły jego jakość.

Im większa szkoła, tym częściej doświadczenia zdobyte przez nauczycieli podczas mobilności przekładają się na poprawę jakości nauczania praktycznego. W szkołach powyżej 750 uczniów aż 76% badanych oceniło, że wpływ staży na poprawę jakości kształcenia był wysoki. W szkołach średniej wielkości (251–750 uczniów) odsetek ten był niższy o 6 punktów procentowych – wyniósł 70%, a w małych szkołach (poniżej 200 uczniów) – 65%.

Wykres 6. Wpływ zagranicznych staży na jakość kształcenia praktycznego a wielkość szkoły (n = 884)

O badaniu

KILKA SŁÓW O BADANIU

Badanie „Wpływ zagranicznych staży zawodowych (VET) na krajowe systemy edukacyjne w Europie Środkowo-Wschodniej” dotyczyło oceny oddziaływania mobilności edukacyjnych na uczniów, nauczycieli i szkołę jako organizację, a także na zmiany systemowe w obszarze edukacji zawodowej. W badaniu wykorzystano ilościowe (CAWI) i jakościowe (IDI) metody zbierania danych.

GDZIE REALIZOWALIŚMY BADANIE?

Badanie zostało przeprowadzone w: w Czechach, na Łotwie, w Polsce, w Rumunii, w Słowenii oraz na Węgrzech. Koordynatorem badania była Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji.

KIEDY PRZEPROWADZILIŚMY BADANIE I KTO BRAŁ W NIM UDZIAŁ?

Terenowa część badania została zrealizowana w drugiej połowie 2023 r. Objęto nim nauczycieli oraz dyrektorów szkół będących beneficjentami programu Erasmus+ w sektorze Kształcenie i szkolenie zawodowe (VET) w latach 2014–2020.

LICZEBNOŚĆ PRÓBY

We wszystkich krajach przeprowadzono łącznie 88 indywidualnych wywiadów pogłębionych oraz zebrano 909 ankiet.

Chcesz wiedzieć więcej?
Napisz do nas: zab@frse.org.pl

Erasmus+

UNIA EUROPEJSKA

Opracowanie merytoryczne: Julita Pieńkosz
Opracowanie graficzne: Monika Mokrzycka

Dofinansowane przez
Unię Europejską